

management, corect și viabil, a vizitelor și dezvoltării infrastructurii turistice ar aduce în scurt timp primii turiști în rezervație.

Literatura:

1. Erdeli G., Gheorghilaș A. (2006). *Amenajări turistice*. București, edit. Universală.
2. Grigore M. (1974). *Potențialul natural al turismului*. Universitatea din București.
3. *Rezervatia Naturala «Prutul de Jos»*. URL: <http://www.moldsilva.gov.md/pageview.php?l=ro&idc=435&t=/Despre-Agentie/Entitati-subordonate/IS-Rezervatia-Naturala-Prutul-de-Jos/Citeste-mai-mult>

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ ІКТ У ДІЯЛЬНОСТІ СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА У ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ ЗАКЛАДАХ

Ольга Замашкіна

к. пед. н., доцент

Ізмаїльський державний гуманітарний університет

Інформатизація суспільства забезпечує створення суспільства «для всіх», що урівнює можливості кожного його члена в отриманні якісних послуг у будь-якій області буття. Інформатизація освіти – один з основних напрямів процесу інформатизації, продиктований потребами сучасного суспільства, у якому головним рушієм прогресу є індивідуальний розвиток особистості.

Висвітлення проблем, пов'язаних з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій у навчальному процесі загальноосвітньої школи розкрито у працях вітчизняних та зарубіжних дослідників: М. Гольцмена, М. Жалдака, Д. Клементса, М. Левшина, Н. Макарової, Т. Оппенхеймера, С. Пейперта, Ф. Ривкінд, Л. Фуксон, К. Хохмана та ін. Але питання можливості використання ІКТ у професійній діяльності соціального педагога досліджені недостатньо: існують лише поодинокі наукові розвідки. Наукові доробки вітчизняних і зарубіжних досліджень з формування інформаційної культури соціального педагога (В. Самохвалова), його інформаційно-комунікаційної компетентності (О. Достовалова) і компетенцій (Є. Абрамов), методики підготовки соціального педагога в галузі ІКТ (А. Безвесільна), його професійної підготовки із застосуванням електронних засобів навчання (Л. Боднар), використання ІКТ у роботі соціального педагога (Н. Зініна), у роботі соціального педагога в умовах інклюзивної освіти (В. Березан) переконливо доводять можливість і доцільність використання ІКТ у підготовці й професійній діяльності соціального педагога.

У процесі модернізації системи освіти однією з найважливіших проблем є підвищення соціальної активності фахівця і готовність до інноваційної діяльності. У зв'язку з цим застосування інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) в соціально-педагогічній діяльності стає одним з головних умов успішної професійної діяльності сучасного соціального педагога.

За визначенням Дітківської Л., – «ІКТ-компетентності соціального працівника – здатність особистості використовувати інформаційні і комп'ютерні технології для задоволення власних потреб та вирішення суспільно значущих, зокрема професійних завдань... взаємопов'язані та взаємообумовлені компоненти зазначеної компетентності: базовий і професійний. Базовий компонент ІКТ-компетентності соціального працівника передбачає комплекс знань, умінь та навичок застосування програм загального призначення,

необхідний для розв'язання власних і суспільних завдань. Професійний компонент завбачає засвоєння програм спеціального призначення й активне їх використання для вирішення професійних задач [1, с. 79].

Соціальний педагог в процесі здійснення соціально-педагогічної діяльності має володіти компетентністю в області інформаційно-комунікаційних, мультимедійних та телекомунікаційних технологій, вміти використовувати ІКТ для успішної роботи і відповідати нинішнім вимогам інформаційного освітнього простору. Практика показує, що соціальний педагог в школі виконує великий обсяг роботи, так як його клієнтами є як учні, так і їхні батьки. Використання ІКТ дозволяє набагато полегшити його роботу. Це й найціннішим аргументом для кожного фахівця, який прагне до самовдосконалення, взагалі, та власної інформаційно-комунікаційної культури, зокрема. «Результативність розвитку та інформатизація соціальної сфери ґрунтується на професійній компетентності соціальних працівників, зокрема компетентності з інформаційних і комунікаційних технологій. (ІКТ-компетентності). Зростає рівень вимог інформаційного суспільства до компетентності з інформаційних та комунікаційних технологій як однієї зі складових професійної компетентності і ключової компетентності сьогодення» [2].

Аналізуючи посадову інструкцію соціального педагога, необхідно підкреслити, що серед переліку посадових обов'язків є ті, які легше виконувати за допомогою ІКТ: «Соціальний педагог ... бере участь у розробці і реалізації освітніх програм, складає плани і програми занять, забезпечує їх виконання, веде необхідну документацію і звітність з питань діагностики, корекції, розвитку творчих можливостей; Підвищує свій професійний рівень, кваліфікацію, загальну культуру; створює та веде соціальний паспорт мікрорайону, банк даних на дітей за місцем проживання тощо» [3]. Крім того, соціальний педагог тісно співпрацює з адміністрацією школи, від якої отримує інформацію нормативно-правового і організаційно-методичного характеру, знайомлячись з відповідними документами, співпрацює з учнями, вихователями зі служби сім'ї та молоді, службами у справах неповнолітніх, відділом соціального захисту населення, з Чорнобильським фондом та ін.

Протягом останніх років спостерігається посилення ролі освітніх і виховних установ у вирішенні нагальних життєвих проблем дитини. Будь-яка державна установа, в стінах якої виявляються діти, стикається з безліччю невирішених проблем, що стосуються дітей, які опинилися у важкій життєвій ситуації. Дані проблеми вирішуються за допомогою соціально-педагогічної діяльності, яка включає наступні напрямки:

- соціально-педагогічна профілактика;
- соціально-педагогічна підтримка;
- соціально-педагогічна та педагогічна реабілітація;
- соціальний контроль,
- соціально-педагогічна діяльність з найближчим оточенням дитини.

Використання ІКТ відкриває широкі можливості для здійснення ефективної практичної діяльності соціального педагога з названих напрямків, доповнюючи традиційні форми та технології роботи, розширюючи межі взаємодії з іншими учасниками навчально-виховного процесу завдяки деяким перевагам:

- ІКТ вдосконалює і розширює можливості застосування різних методик проведення досліджень;
- створює умови для проведення корекційно-профілактичної роботи з клієнтами різних категорій у нових формах;
- дозволяє сприяти інтеграції у освітній простір дітей з особливими освітніми потребами та педагогічно занедбаних;

- спілкування в межах програм є безкоштовним; крім текстових повідомлень, також можна здійснювати безкоштовні аудіо- й відео-дзвінки.

Застосування ІКТ у роботі соціального педагога допомагає йому мати розширений доступ до науково-методичної та законодавчої бази; збереження та використання накопиченого та випробуваного матеріалу; творче використання досвіду роботи інших соціальних педагогів та систематизація власного; можливість самоосвіти, підвищення кваліфікації, участі у науково-практичних конференціях різного рівня, вебінарах, проектна роботи та ін.

Загально визнаним є той факт, що сучасна молодь є інформаційно- компетентною у використанні різноманітних гаджетів. Поєднуючи в собі можливості телевізора, відеоманітофона, книги, калькулятора, будучи універсальною іграшкою, здатною імітувати інші різноманітні ігри, сучасний комп'ютер / гаджет, разом з тим, є для дитини рівноправним партнером, здатним дуже тонко реагувати на його дії і запити. З іншого боку, він може стати й дуже привабливим методом «спілкування» фахівця соціономічної сфери з дитиною: допоможе краще зрозуміти проблему, спонукатиме шукати нові, нетрадиційні форми і технології роботи. Саме цей напрям соціально-педагогічної роботи є основним – налагодження комунікативних зв'язків із дітьми та їхніми батьками шляхом використання електронних соціальних мереж. Особливість такої роботи полягає у вирішенні певних проблем незалежно від часового простору та місця проживання.

Соціальний педагог загальноосвітнього закладу може спрямовувати власну професійну діяльність з активним використанням ІКТ на :

- створення бази даних на категорії дітей, які потребують супроводу: діти з обмеженими можливостями в здоров'я; діти, що знаходяться під опікою; діти з багатодітних, неповних сімей; підлітки, які потребують індивідуальної уваги; обдаровані діти. Ведення такої бази даних дозволяє конкретизувати відомості про групи дітей, які потребують психолого-педагогічного супроводу в освітньому закладі;

- здійснення взаємодії з сім'єю дитини з особливими освітніми потребами, - довідково-правові, психолого-педагогічні інформаційні системи для консультування та допомоги членам сім'ї; бази даних для створення і ведення електронних журналів звітності соціального педагога; Інтернет для зв'язку з колегами, медичними, реабілітаційними центрами; листування [4];

- складання бази даних на всі категорії дітей, які навчаються в навчальному закладі («Соціальний паспорт школи»), яка дозволяє конкретизувати дані про категорії сімей (склад сім'ї, житлово-побутові умови, матеріальне становище, виховний потенціал), які отримують освітню послугу в освітньому закладі;

- використання наочних і анімаційних матеріалів для проведення тренінгів, спрямованих на самостійне прийняття рішень, оцінку і розвиток комунікативних можливостей щодо профілактики зловживання психоактивних речовин (алкоголь, наркотики, тютюн); розробка сценаріїв і презентацій для проведення позакласних заходів щодо профілактики наркоманії, тютюнопаління;

- створення електронного портфолію педагога як інноваційного способу фіксування, накопичення і об'єктивної оцінки діяльності соціального педагога та його професійного рівня, що дозволить репрезентувати власні професійні досягнення, систематизувати накопичений досвід, визначити напрямки саморозвитку соціального педагога. Портфолію містить загальні відомості про педагога, результати його професійної діяльності, підвищення кваліфікації, науково-методичної діяльності.

Для здійснення професійної діяльності соціальний педагог може використовувати такі програми загального призначення як Microsoft Word, Microsoft Excel, Microsoft Access,

Microsoft PowerPoint, Microsoft FrontPage, Microsoft Publisher, Adobe Photoshop та ін.; з метою спілкування з дітьми, їх батьками, колегами можуть використовуватися електронні соціальні мережі, Facebook, Viber, Skype, Messenger, WhatsApp. та ін.

Отже, використання ІКТ у діяльності соціального педагога загально освітнього закладу значно підвищує її ефективність, так як дозволяє орієнтуватися у інформаційному потоці, здійснювати відбір ефективних адекватних соціально-педагогічних технологій у роботі з різними категоріями клієнтів, самовдосконалюватися, підвищувати професійну компетентність і ерудицію, сприяє створенню і використанню діагностичного інструментарію і спрямоване на вирішення соціальних проблем суспільства.

Література:

1. Дітковська Л. А. (2013). *Інформаційно-комунікаційні технології у фаховій підготовці соціальних працівників*, Зб. наук. праць Хмельницького інституту соціальних технологій Університету «Україна». Хмельницький : ХІСТ. № 7. С. 78-81.

2. Дітковська Л. (2013). *Місце інформаційно-комунікаційних технологій у професійній діяльності соціальних працівників*. URL: https://www.socosvita.kiev.ua/sites/default/files/Ditkovska_2013_2.pdf

3. *Посадова інструкція соціального педагога*. URL: <http://eduproj.net/posadova-instruktsiya-sotsialnogo-pedagoga-t1637.html>

4. Березан В. (2016). *Можливості використання ІКТ у роботі соціального педагога в умовах інклюзивної освіти*. Збірник наукових праць [Херсонського державного університету]. Педагогічні науки. Вип. 69(3). С. 22-26.

ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛІЗАЦІЇ МОЛОДІ В УМОВАХ СТАНОВЛЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА

Олексій Запорожченко

к. філос. н., доцент

Ізмаїльський державний гуманітарний університет

Останнім часом все більше країн з різним (навіть і не досить великим) рівнем соціально-економічного, наукового і технологічного розвитку залучаються до процесу становлення сучасної глобальної інформаційної цивілізації. Виключенням не є і Україна, що проявляється, наприклад, в тому, що керівництво країни на самому вищому рівні розглядає процеси інтенсивного впровадження інформаційних технологій в усі сфери життєдіяльності суспільства як стратегічний вектор подальшого розвитку країни. Планується як можна швидше зробити якісну і ефективну «діджиталізацію» послуг у сферах освіти та науки, охорони здоров'я, транспорту, документообігу, усіх засобів інформаційної комунікації тощо. Віце-президент Асоціації «Інноваційний розвиток України» Валерій Фішук вважає, що «По всьому світові частка традиційної економіки зменшується, а цифрової – збільшується, надаючи величезні переваги для країн та бізнесу. Натомість Україна, ІТ-фахівці якої на аутсорсі вже оцифрували півсвіту, лише зараз на державному рівні взяла курс на розбудову цифрової економіки. Цифрова економіка – це доволі нова для України парадигма розвитку. І її основу становлять не тільки ІТ-компанії, а й усі інші компанії та організації, які є користувачами продуктів і послуг ІТ-компаній. Розпорядження Кабінету Міністрів України № 67 Р від 17 січня 2018 року «Про концепцію розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018 – 2020 роки» – перший комплексний крок у напрямку розбудови цифрової економіки в Україні [1].